

Yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta(CER- direktiivi)

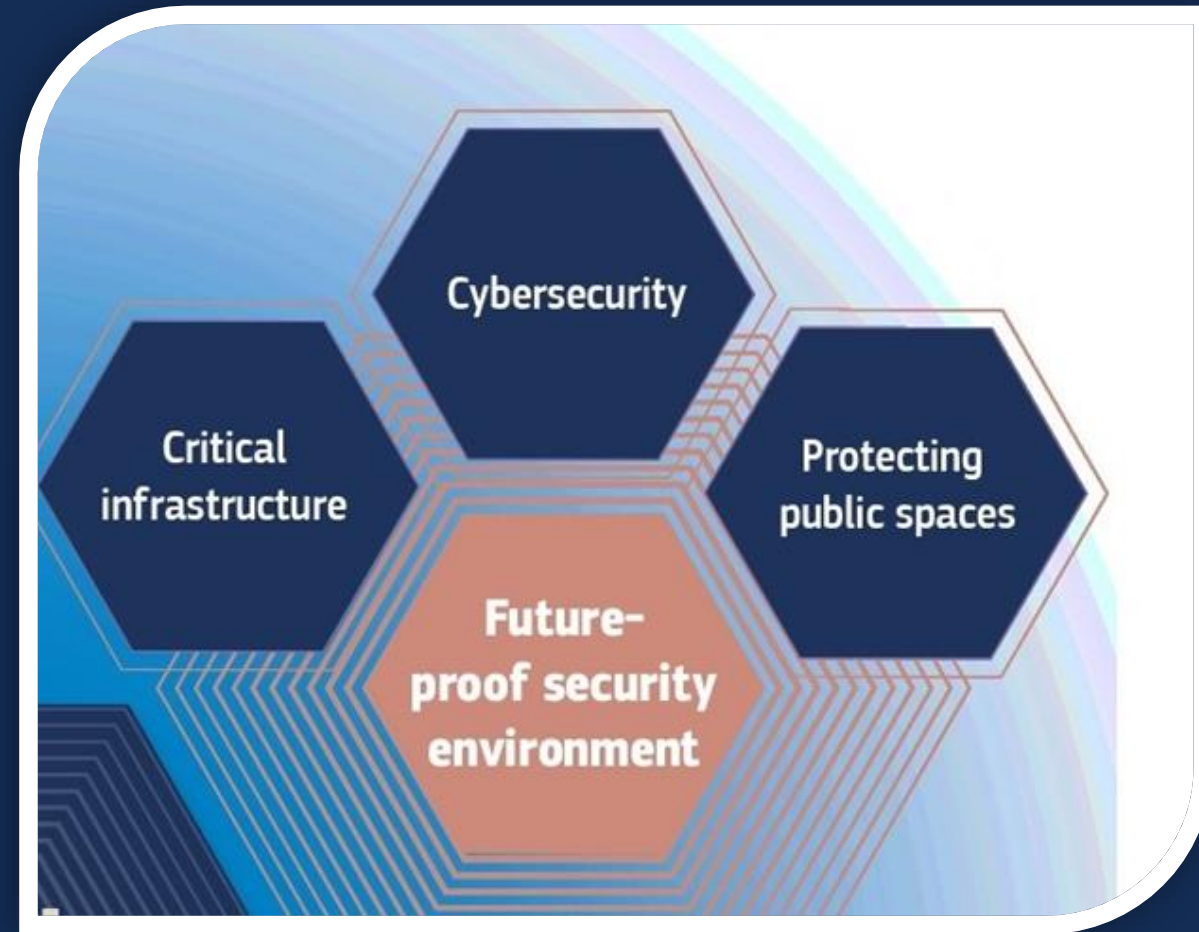
Hallitusneuvos Johanna Hakala
Rovaniemi 23.5.2024

EU:n turvallisuusunionistrategia

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Direktiivi kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä (CER-direktiivi)

- Annettu 14.12.2022, voimaan 16.1.2023 (lainsäädäntöperusta: SEUT artikla 114, sisämarkkinat)
- EU:n sisämarkkinoiden toimintavarmuuden parantuminen
- Pyrkii vahvistamaan kriittisten toimijoiden ja toimintojen häiriönsietokykyä ja tehostamaan viranomaisten välistä koordinaatiota ja yhteistyötä EU:ssa, jäsenvaltioiden välillä sekä jäsenvaltioiden sisällä. Komission rooli turvallisuustoimijana
- Venäjän hyökkäyssodan ja Nord Stream -sabotaasin jälkeisessä ajassa tarve edistää direktiivien tavoitteita - turvallisuusympäristön muutosten aiheuttamien vaikutusten hallinta

11 sektoria

energia

liikenne

pankkiala

rahoitusmarkkinoiden
infrastruktuuri

terveys

juomavesi

jätevesi

digitaalinen infra

julkishallinto

avaruus

elintarvikkeiden tuotanto,
jalostus ja jakelu

Hallitusohjelman kirjauksia

- Kansallisen turvallisuuden valtioneuvostotason johtamisen nykytilan arviointi
- Kansallisen turvallisuuden strategia
- Kriittisen infrastruktuurin suojaamisen parantaminen
- Turvallisuusselvityksen käyttöalan laajentaminen
- Ennakoiva varautuminen hybridiuhkiin

Mitä uutta CER-direktiivistä

- **Jäsenvaltioille**
  - **strategia**
  - **kansallinen CER-riskiarvio**
  - kriittisten toimijoiden määrittäminen
  - toimivaltainen viranomainen (viranomaiset)
  - yhteyspistetehtävät
  - tuki kriittisille toimijoille
  - jäsenmaiden välinen yhteistyö
  - taustantarkistukset
  - valvonta- ja seurantaregiimin järjestäminen
- **Kriittisille toimijoille**
  - riskiarviointi
  - kriisikestävyyssuunnitelmat
  - tekniset, turvallisuus- ja organisatoriset toimenpiteet
  - yhteyshenkilön nimeäminen
  - poikkeamailmoitukset

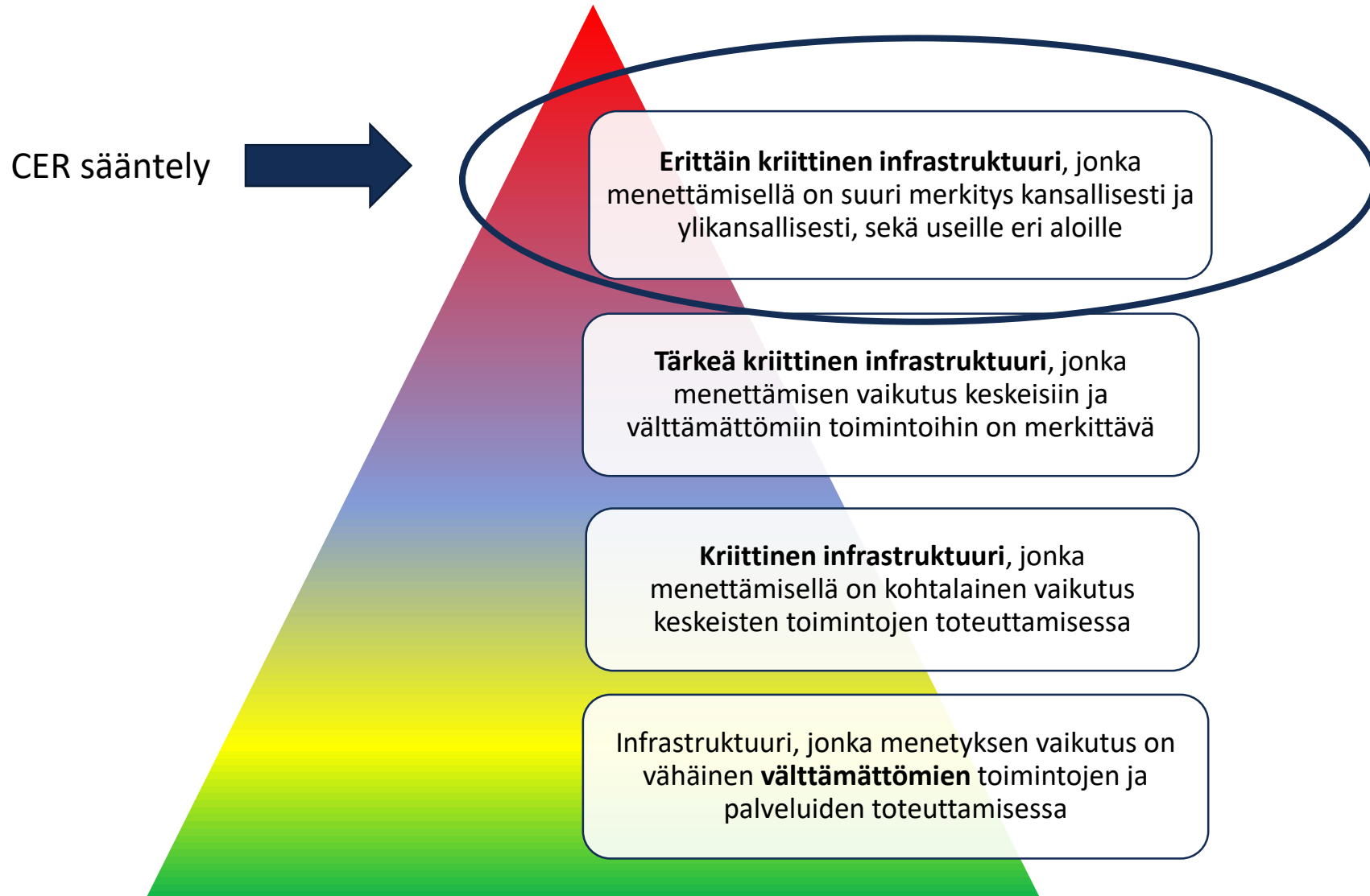

NATO: siviiliyhteiskunnan varautuminen

- 1) valtionhallinnon jatkuvuuden turvaaminen;
- 2) energiatuotannon varmistaminen;
- 3) kyky hallita suurten ihmisjoukkojen liikehdintää;
- 4) ruuan ja veden saatavuuden turvaaminen;
- 5) suurista uhrimääristä huolehtiminen;
- 6) kriisinkestävien viestiyhteyksien varmistaminen;
- 7) liikennejärjestelyiden varmistaminen.

Kriittisyyden määrittäminen, esimerkki

Esimerkki kriittisyysvaikutusten arvioinnista / häiriön kesto

	Matala (1)	Kohtalainen (2)	Merkittävä (3)	Kriittinen (4)	Erittäin kriittinen (5)
Häiriöstä palautumiseen menevä aika	Minuutteja	Tunteja	Päiviä	Viikkoja	Kuukausia
Häiriön kesto aika	Minuutteja	Tunteja	Päiviä	Viikkoja	Kuukausia
Aika milloin häiriön vaikuttavuus on pahimmillaan sen havaitsemisesta	Kuukausien päästä	Neljän viikon päästä	Viikon päästä	Vuorokauden päästä	Välittömästi

Kansallisen toimeenpanon aikataulu ja direktiivin määräajat (lakihanke 12/2022-12/2024)

Sidosryhmäkuuleminen 6/2023

Sidosryhmäkuuleminen 12/2023

HE luonnos; lausunnot - 3/2024

HE Eduskuntaan kevätistuntokaudella
2024

Laki voimaan 10/2024

Kansallinen strategia ja riskiarvio
1/2026

Kriittisten toimijoiden määrittäminen
7/2026

Kriittisten toimijoiden riskiarviot 9 kk:n
kuluessa (2027)

Kansallisen yhteyspisteen raportti
komissiolle 7/2028

Komission kertomukset Euroopan
parlamentille 7/2027 ja 6/2029

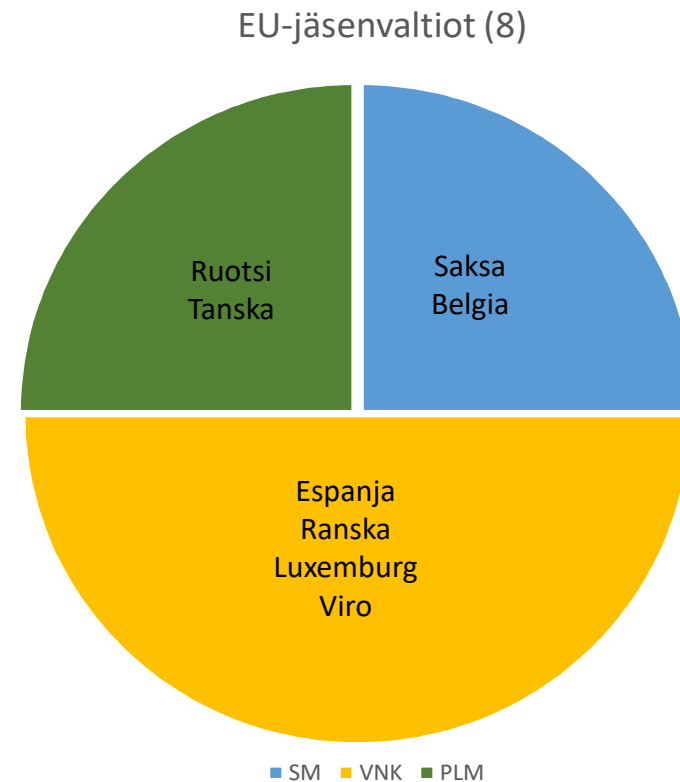
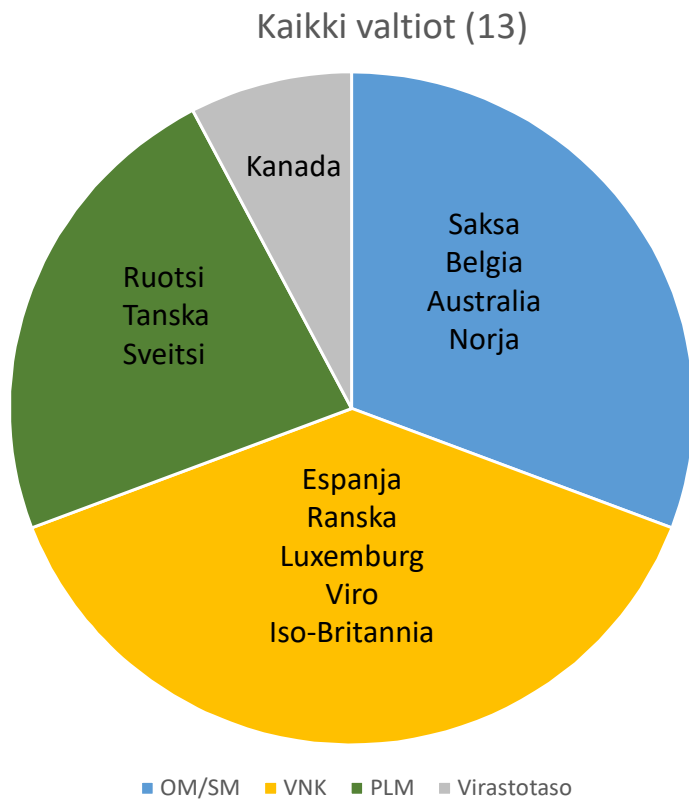
Valmistelutilanteesta

- Ratkaisuvaihtoehtoja arvioidaan edelleen ja vaikuttavia tekijöitä ovat
  - julkisen talouden tila
  - viranomaistoiminnan järjestelyt
  - valtioneuvoston valmistelurakenne
- Keskeistä ministeriöiden sitoutuminen hallinnonalansa toiminnan järjestämiseen taloudellisten kehysten puitteissa ja valmistautuminen direktiivin edellyttämään poikkihallinnolliseen koordinaatiotoimintaan.
- Oikeuskansleri totesi lausunnossaan, että valtioneuvostossa on tarpeen kehittää toimintamalleja useiden ministeriöiden yhteistyötä vaativaan horisontaalisen johtamiseen, ohjaukseen ja valmisteluun sekä horisontaaliseen yhteistoimintaan käytännön vakavissa häiriötilanteissa ja niihin varautumisessa, mille CER-direktiivin täytäntöönpano luo osaltaan uutta lainsäädäntökehikkoa
- Huomioon myös NIS2-yhteensovitus (kyber)

KV-kartoitus 2023: verrokkimaissa koordinaatiosta vastaavalla ministeriöllä ei omaa valvottavaa sektoria

Kriittisen infrastruktuurin suojaamista koordinoiva ministeriö (KV-vertailu)

CER-toiminnan, valmiuslain mukaisen varautumisen ja huoltovarmuustoiminnan yhteensovittaminen

- CER, valmiuslain mukainen varautuminen ja huoltovarmuustoiminta ovat komplementaarisia ja ministeriöt vastaavat toimialoillaan ohjauksesta
    - valmiuslain mukaan varautumista johtaa ja valvoo valtioneuvosto sekä kukin ministeriö toimialallaan. Kukaan ministeriö yhteensovittaa varautumista omalla toimialallaan.
    - huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain mukaan ministeriöt kehittävät huoltovarmuutta omalla toimialallaan
    - CER:ssä sektoriministeriöt vastaisivat toimialoistaan
- >> Ohjaus yhdistyy ministeriöissä: synergia ja päällekkäisyyksien välttäminen

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi